

GRUNSKIS EUGENIJUS

Istorikas, humanitarinių mokslų daktaras **Eugenijus Grunskis** gimė 1947 m. kovo 19 d. Vėžionių kaime. 1965 m. baigė Kupiškio vidurinę mokyklą ir išvyko studijuoti į Vilniaus universitetą, 1969 m. įgijo istoriko specialybę. Dirbo Lietuvos mokslų akademijos Istorijos institute, tyrinėjo sovietinės Lietuvos statybos pramonės ir darbininkų klasės raidą. Pasirinkta tema buvo nuobodoka, ją tyrinėdamas istorikas nepersistengė: kasmet parengdavo po būtiną publikacijų skaičių. Lietuvai pradėjus vaduotis iš sovietų imperijos, E. Grunskis metė įkyrėjusias tyrinėjimų temas ir pasirinko visai kitas sritis: tremtį, partizaninį judėjimą, represinių organų veiklą. Nuo 1991 m. dirbo Naujausiųjų laikų istorijos skyriaus mokslinių bendradarbiu, nuo 1996 m. – vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Naujojo darbo ėmėsi su dideliu užsidegimu, 1989 m. paskelbė pirmuosius straipsnius šiomis temomis, 1996 m. apgynė disertaciją ir tais pačiais metais jos pagrindu išleido monografiją „Lietuvos gyventojų trėmimai 1940–1941, 1944–1953 metais“. Prisdėjo rengiant didelės apimties dokumentų rinkinius: „1941–1952 metų Lietuvos tremtiniai: Pirmoji knyga“ (1993), „Lietuvos gyventojų trėmimai 1940–1941, 1944–1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose“ (1995) ir kt. Parašė apie 100 straipsnių, kurie spausdinti moksliniuose leidiniuose, periodinėje spaudoje, buvo aktyvus „Kupiškėnų enciklopedijos“ bendradarbis, jo straipsnis „Sovietinių represinių struktūrų veikla 1944–1954 m.“ spausdintas knygoje „Kupiškio kraštas“ (1997). 2002 m. baigė rašyti stambią monografiją „Stribai“, tačiau jos leidimas užstrigo, nes tuo metu pasirodė panašiai pavadinta kito tyrinėtojo knyga. Tuomet buvo pasiūlyta savo veikalą pataisyti, tačiau darbas pasidarė nebemielas ir 2004 m. institutą jis paliko. Mirė 2009 m. gruodžio 24 d., palaidotas Vilniaus Kairėnų kapinėse.